

La Maria no tenia son. Amb nou anys espavilats, no parava en torreta en tot el dia. Però era l'hora de dormir i son pare volia gitar-la prompte:

–Hala, Maria! Al llit!

–Però vull el conte, eh?

–D'acord...

–Quin? Quin em contaràs, papi?

–El dels *grimepans*! –va contestar, amb veu greu i misteriosa, de fer por.

–Els *grimepans*? Què són els *grimepans*?

–Xxxt! No parles fort, filla... Ah! Els *grimepans* són monstres que devoren les ànimes de les persones. Són terribles: assassins de paraules, malfactors de la fantasia, criminals de la imaginació, enemics de l'alegria.

–I n'hi ha molts?

–Moltíssims! El món n'és ple. I ni ells mateixos saben que ho són.

–Però... Si els *grimepans* no saben que ho són... I si n'hi ha tants... Podria passar que tu o jo o la mare també fórem *grimepans*!

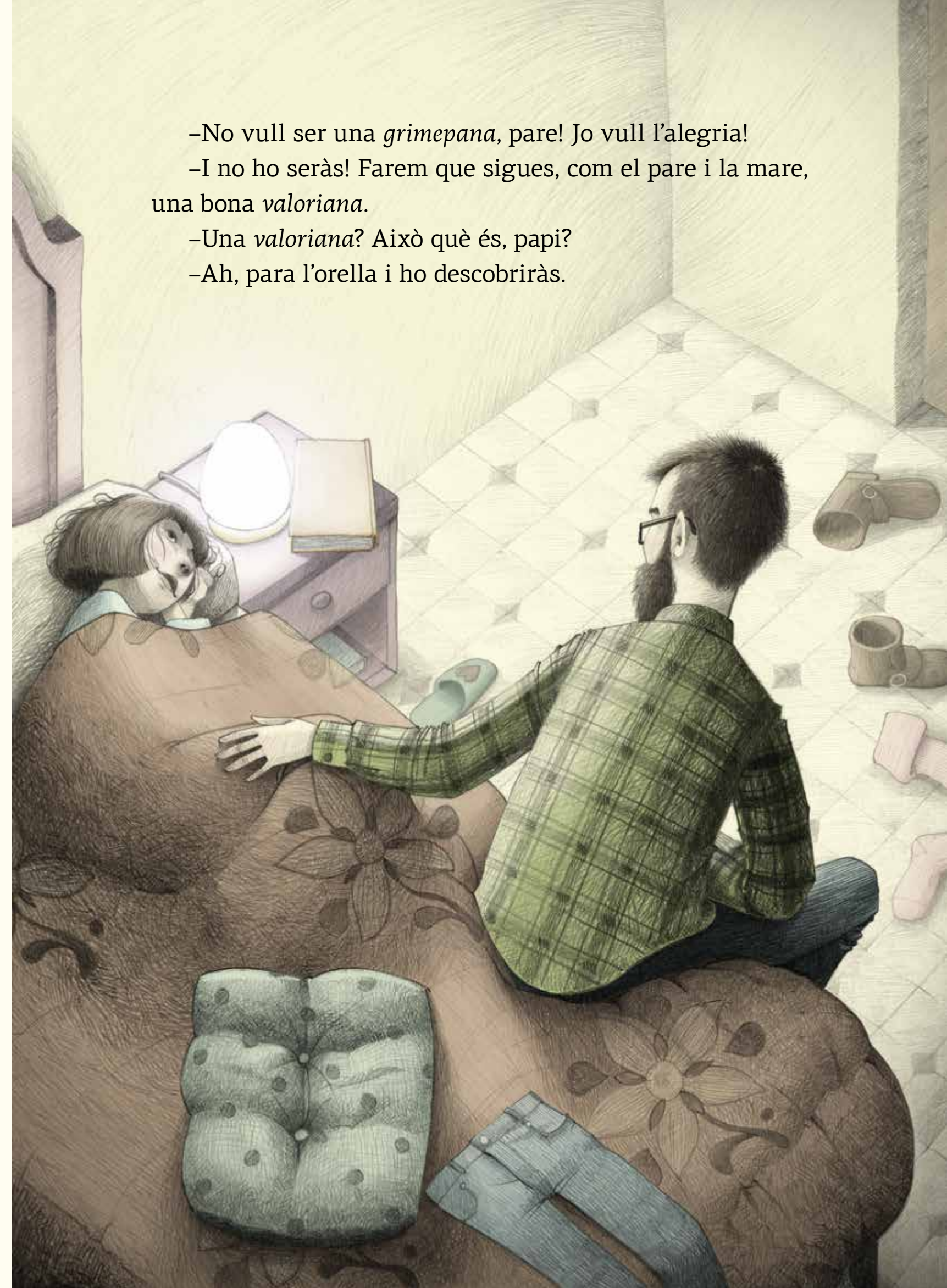
–Ja ho crec, que sí! De fet, un pot convertir-se en *grimepà* sense adonar-se'n. Quan deixes d'estimar la fantasia, la imaginació, les paraules. Deixes de somniar. Perds l'alegria. I et converteixes en una persona grisa, mediocre i pansida: un *grimepà*.

–No vull ser una *grimepana*, pare! Jo vull l'alegria!

–I no ho seràs! Farem que sigues, com el pare i la mare, una bona *valoriana*.

–Una *valoriana*? Això què és, papi?

–Ah, para l'orella i ho descobriràs.

–Un *valorià* és just el contrari d'un *grimepà*. És una persona de Valor, que sap estimar el valor de les paraules, de la imaginació, de la fantasia. Els *valorians* són guardians de l'alegria!

–Vull ser una *valoriana*! Com ho puc ser? M'he d'apuntar a algun lloc?

–És fàcil, amor meu. Per a ser una bona *valoriana* simplement has de saber i recordar tres coses: que les paraules contenen el secret de la vida; que la curiositat i les ganes d'aprendre són la força que tot ho mou; i que, entre totes i tots, hem de salvar el País Valorià de la Fantasia. Au, vinga! Prou de romanços, a dormir. Que descanses i somnies cosetes boniques i precioses... Com tu!

–Però papi, papi, papi! I el conte?

–El conte? Tu te'l trobaràs, allà on aniràs, el conte. Bona nit... I que la puça més grossa et pique al melic!

–A tu que ho has dit! –replicà Maria, mig enriolada, com cada nit.

Maria es va quedar pensadora. A punt d'adormir-se i mig en la penombra, va sentir un sorollet estrany. «Rac, rac, rac.» Com si algú rascara amb les ungles la porta de l'armari. «Rac, rac, rac.» Una altra volta. «Rac, rac, rac.» Se sentia, dins de l'armari, una veueta que cantava:

*Jo soc un mig pollastret
que gratant un femeret
m'he trobat un dineret!*

Maria es quedà sorpresa i murmurà, en veu baixa:
–Un mig pollastret? Quina classe d'animal és un mig pollastret?

*Vine, Maria, acompanya'm,
que jo t'ho ben mostraré!*

La veueta li contestava! La porta de l'armari es va obrir i... De colp i volta, el terra es va inclinar i l'habitació sencera es va abocar cap a l'armari.

–Aaaaaaaah! Que caaaaaaic!

–Benvinguda al País Valorià de la Fantasia, Maria! –va sentir que li deia, encara, la veu del mig pollastret.

«Splatx!» El llit va caure sobre una enorme superfície aquàtica. Encara sort que surava i planejava a flor d'aigua com si fora un llaüt: havia anat a parar a la mar! Maria va reconèixer de seguida aquell paratge espectacular, perquè més d'una volta havia anat allí a banyar-se amb els pares: era la cala de la Granadella, prop de Xàbia. Imprevistament, al seu costat va emergir, de dins de l'aigua, un animalot estrany.

–Bon dia, Maria! Soc la Mare dels Peixos. I visc aquí, a la mar de Xàbia. Fa una eternitat que t'esperava!

–A mi?

–Sí, a tu. Maria Sense Por, la Maria de Valor.

–Em diuen Maria... Però no sé si soc Sense Por o de Valor.

–No has dit que volies ser una bona *valoriana*?

–Sí, com ho saps?

–La Mare dels Peixos ho sap tot. I sé que has assegurat defensar la felicitat i l'alegria...

–Dona... Clar!

–I que t'estimes el valor de les paraules, la imaginació, la fantasia.

–I tant que sí!

–No hi ha dubte: tu eres tu. Maria Sense Por, Maria de Valor. La xiqueta de qui parlen les llegendes: «Una xiqueta vindrà, quan tot semblarà perdut, i ens salvarà.» Has de saber que el País Valorià de la Fantasia corre perill. Els *grimepans*, que són uns pobres d'esperit, mai no l'han estimat, el nostre País. I no l'han volgut cuidar ni ajudar. L'han ignorat i, a poc a poc, s'ha anat empobrint. Damunt, el Vent de Ponent fa massa anys que hi bufa i ens vol devastar. Només tu ens pots ajudar.

–Jo, què hi puc fer?

–Per a rescatar el País de Valor i retornar la força a la Fantasia has de buscar –i trobar– la caixeta de les Caterinetes. Només això podrà salvar el nostre País! Pren aquest saquet de cuir.

La Maria no entenia res. Estava desconcertada amb tot allò que li estava contant aquella criatura. Va agafar el saquet de cuir que li donava.

–Això què és?

–Me l’han deixat per a tu Adolfet i Enriqueta, senyors de l’illa de la Llibertat. Dins hi ha una ploma de falcó i un talismà. També hi trobaràs una flauteta. I, apuntada en un paperet, l’oració secreta que activa o desactiva el poder màgic del talismà. Només funciona si es combina amb la ploma de falcó.

–Caram! Moltes gràcies...

–Ah! I perquè vages coneixent millor el País Valorià de la Fantasia, pren també aquest llibre. És *El llibre de les criatures fantàstiques*, de la mateixa col·lecció que *El llibre dels espantacriatures*. Potser et farà paper.

Dit això, pensat i fet, sense més explicacions, la Mare dels Peixos es va girar, es va deixar caure a l’aigua, es va capbussar i va desaparèixer dins la mar. Només deixà un rastre de bombolles blanques. I una estela de misteri.

Maria va agafar el llibre. El va obrir i va tornar a sentir una oloreta de flors i muntanyes, de pobles perduts i castells encantats. Un vent estrany li va acariciar els cabells. Fullejar aquelles pàgines la feia tornar a un món on ella ja havia estat.

El mig pollastret

Vistós i afinat, el mig pollastret és com un pollastre, però a mitjan fer: no poll ja, ni pollastre encara. De tant en tant, el mig pollastret solta un sorollós «quic-quiri quic» i canta la cançó següent:

*Vaig a casar-me amb la filla del rei,
puix soc més ric que no ell,
que gratant un femeret
m'he trobat un dineret.*

LA MARE DELS PEIXOS

És un animal raríssim que viu a la badia de Xàbia. Parla, escolta i raona com les persones. Però s'assembla a una serp de mar! Té dues cues que es mouen com si foren dos ventalls; i tres caps que, si els talles, tornen a créixer. Tot el seu cos és com si fora de plata, però recobert de colors vius i cridaners.

Les Mares dels Vents

Marieta, la Mare del Vent de Ponent; Roseta, la Mare del Vent de Llevant; i Hermenegildeta, la Mare del Vent de Tramuntana, són Mares dels Vents. Són velles bondadoses i sàvies: altes i primes com una canya; amb la cara arrugada, graciosa, afable, astuta, matriarcal. Pateixen molt pels fills, que són de cap de peça i tenen un geni com un porró. I defenen solidàriament les dones de bon cor contra tots els mals vents del món.

La reina Argelagaina

La temible, malèfica i bella reina Argelagaina viu al castell d'Entorn i no Entorn, als alts de Gulatdar. Pot fer que els objectes es moguen màgicament, segons la seua voluntat, i que la seua veu afinada se senta clarament en qualsevol lloc dels seus dominis. Si mai ningú li demana la caixeta d'Entorn i no Entorn, el tirarà a un estany d'escurçons, perquè el piquen i el maten. Per això convé demanar-li, millor, la caixeta d'Entorn i Entorn i la de les Caterinetes.

